

ወደ ራሴ ስመለከት፡- እንደ እኔ ላለ ዲሞክራሲ፣ ነጻነትና አገር አይገባውም

ብዙ ተቺዎች ወይም ሃያሲዎች ወቃሾችና ከሳሾች ባሉበት አገር ታታሪና ትጉህ ስራተኞች ጥቂት ናቸው። ጣት መጠንቆል ቀርቶ ወደራስ መመልከት ተገቢ የሆነበት ደረጃ ላይ በመድረሳችን ሌሎች ምን ሰሩ ሳይሆን እኔ ምን ስለሰራሁ ነው ፍትህ፣ ነጻነት አገርና ዲሞክራሲ ይገባኛል ማለት የምችለው? የሚለው ጥያቄ በነፍስ ወከፍ መመለስ ያለበት ይመስለኛል። ይህ ጥያቄ አሁን ለሚደርስብን በደልና ለትውልድ ለምናቆየውም ጥፋት መልስ ሰጪ ነውና አመልካች ጣታችንን ለጊዜው ረስተን ወደ ራሳችን የሚጠቁሙትን አብላጫ ጣቶች ጥያቄ መልስ እንስጥ። ብዙዎቻችን አሁን ባለንበት እንቀጥል የምንል ከሆነ በድምጽ ብልጫ ሽንፈትን ተቀብለናል ማለት ነው። እኔ በበኩሌ እንዲህ እራሴን አየሁ። እናም መለወጥ እንዳለብኝ አመንኩ። እናንተስ?

በመጀመርያ እኔ አገር አልባ፣ ለትግል ዘወር ካሉት ጋር የማልቆጠር አገሬን ለጠላት ትቼ ነብሴን ለማዳን ወይም ኑሮዬን ለማሸነፍ የፈረጠጥኩ ፈሪ ሰው ነኝ። ቆሜ መሞገት ያልቻልኩ ወይም ተጨቆንኩ ከሚለው አእላፍ ወገኔ ጋር መተባበር ማስተባበርና ፈሪውን ጠላቴን ማሸነፍ ያልቻልኩ ደካማ ሰው ነኝ። ስሜም ላይ ቅጽል ገብቶለታል። ስደተኛ የሚል። የሚሰደድ ባለበት መኖር የማይችል ነው። ታዲያ ስደት መብቴ ይመስል የተሰደድኩባቸውን አገሮች ሳማርራ ለጉድ ነው። የሚሉኝን ስለማላውቅ ባውቅም ጆሮ ዳባ ልበስ ስለምል እንጂ በድህነቴ የሚሳቅብኝ፣ አብሮ ለመብላት እንጂ አብሮ ለመስራት የማይችሉ ለመበተን የፈቀዱ ሕዝቦች እንደሚሉኝ ብቀበል ደግ ነበር።

ይህን ባውቅም ግን እኔ ራሴን ከጥሩዎች መድቤ ሌሎቹ ሁሉ መጥፎ በመሆናቸው ነው እያልኩኝ ስደትን እንደ ማዕረግ ይገዢ ወንድም እቶቼን ለስደት እጋብዘለሁ። ከአገሬ ጋር ያለኝ ቁርኝት ወደ ትዝታነት ከዘረ እኮ ያለቀ ነገር ነው። አገሬ የምትታሰብኝ እናት አባቶቼ እስካሉ ድረስ ወንድም እህቶቼ እስካሉ ድረስ ብቻ ከሆነ ቁርኝቴ የላላ ነው። አገሬን የምናፍቃት ልፈነጭባት፣ ከሰው በልጩ ልታይባት ከሆነ የስነልቦና ችግር ያለብኝ ሰው ነኝ ማለት ነው። የተሰራሁበት አፈርና ውሀ፣ ያነጻኝ ሕዝብና ባህል፣ ያኮራኝ ታሪክና ቅርስ በደምና ስጋዬ ውስጥ ከሌሉና በሄድኩበት የምለምድ ከሆነ ግጦሽ በተገኘበት የምሰፍር ዐለም አቀፍ ዘላን እንጂ በሕዝብ የተከለለ በመልከምድና የተከተረ ሀገር ባለሁበት አይደለሁም። ከነበርኩበትም ካለሁበትም ጠንካራ ቁርኝት ከሌለኝ በታሰርኩበት የገመድ እርዝማኔ ለአለት ጉርሴ መንቀሳቀስ እንጂ የኔ የምለው አገር እንዲኖረኝ የምተጋ አይደለሁምና ለወገኔ ዲሞክራሲና ነጻነት ምን ገደኝ?

የኔ ነገር ለጉድ ነው። አገር ስትፈርስ ቆሜ ዝርዝር አወጣለሁ። እንዲህ አደረጉ እንዲህም አደረጉ እንዲህ ደግሞ ሊያደርጉ ነው እያልኩ ስዘግብ የስታቲስቲክስ ጽህፈት ቤት የቀጠረኝ ባለሞያ እንጂ ሀገሩን የተነጠቀ ባለሀገር አልመስልም። በቀደም ንጹሀን ሰዎችን ገደሉ፣ ትናንት ሕጻናትን አረዱ ስል የጠላቶቼን ጅብዱ እኔ የማወራላቸው እመስላለሁ። በእኔ ቢጤ የተሞላ ሁነኛ ሰው ያነሰበት መሬት ደግሞ ከሰጪድ ላይ እንደሚገጠለል ብጣሪ እኔን ከድንበር ባሻገር በትነው አገሬን ገዢዎቼ ይሸጣሉ።

እንዲያ እያለ እንደ ‘Osmosis’ የተፈጥሮ ህግ አገሪቱ እንዳለች ሆና ባለሀገሮቹ ሌሎች ይሆናሉ። ይህን በዐይኔ በብረቱ እያየሁ በቃ ብዬ በደልን ለማስቆም የራሴን ድርሻ ለማበርከት ሀሞት የለኝም። እኛ እናስጥልህ የሚሉኝን አላምናቸውምም፣ አልደግፋቸውምም። ነገር ግን ሰው ደሙን አፍሰሶ አጥንቱን ከስከሶ ባቆመው ሀገር ውስጥ በድንገግግግ ፋይል ገብቼ በእርጥባን እየኖርኩ ድሎትንም እየተመኘሁ “ከእንግዲህ ይህ ዐለም ፍጹም ቤቴ አይደለም” እያልኩ እግዜርንም እቀሻለሁ። አገሬንም አሻሽጬ በገነት ለምሰራው ቤቴ ‘ኢንሸስት’ አደርጋለሁ። ታዲያ ለእኔ አገር፣ ዲሞክራሲና ነጻነት እንደምን ይገብኛል?

በቀደም እለት ስለሀገር ስናወራ ስንቱን ጉድ ስናዘረጠርጠው አመሸን። መተባበር እንደሚያስፈልግ ድጋፍ መስጠት እንደሚያሻ ተነጋገርን። የገረመኝ የአንደበታችን ስለት፣ የሀሳባችን ስምምነት ነበር። በስተመጨረሻ አንዱ ጉድ አደረገን። እስቲ ማውራት መልካም ነው መስራት ደግሞ ድንቅ ነገር ነው እያለ ከሁዋላ ኪሱ ቦርሳ ውስጥ በትልቁ 100 የተጻፈበት ኖት አወጣና እስቲ የኢትዮጵያ ጉዳይ ግዴ ነው ለሚል ለአንዱ ድጋፍ እንስጥ አለ። ጥሩ ሀሳብ መልካም ጅምር እያልኩ እጄን በየአቅጣጫው ብልከው ቦርሳዬ ለምን አይጠፋብኝም። እጄ ለዚህ ሲሆን ይደናገረዋል መሰለኝ ወዲህ ብዳብስ ወዲያ ብዳብስ ኪሴ ውስጥ ያሉትን ኖቶችም እጄ አይመዛቸውም። ለካስ ብዙዎቹ እንደ እኔው ናቸው። ሲያወሩ ነው የሚመቻቸው።

አንደኛው ሀሳብ ሽጋ እንደሆነ ገልጾ ከትናንት ወዲያ ለታማሚ እናቱ ያለችውን ጠራርጎ ባይልክ ኖሮ ብዙ ገንዘብ ለዚህ ቅዱስ ሀሳብ ይሰጥ እንደነበረ አስተዛዝኖ ነገረን። ይህ ብቻ ሳይሆን አገር ቤት ስለአለው ሕክምና መጥፎነት ግማሽ ሰዐት አወራልን። ሌላኛው ለሰርግ የነበረበትን ወጪ ዘርዘር ዘርዘር ሲነግረን ምነው እንዲህ ያለ አሳብ ውስጥ ከሚገባ ባላገባ ኖሮ እስክንል ድረስ ቅቤ በጠጣ ከትፎ እያወራረደ ችግሩን ነገረን። ሌሎቻችን በወይን እያጣጣምን ሰማነው።

ቁምነገር በበር ሲገባ ተግባር በመስኮት ሹልክ አለ። በመጨረሻም በመጣልኝ ሀሳብ ፋይሉ ተዘጋ። እንዲያው ለስማችንም እንዲሆን በደንብ አስበንበት አለ አይደለም በደንብ ተዘጋጅተንበት በቅርቡ አንድ ነገር እናድርግ ስል ሁሉም ተመቻቻቸው በፈገግታ በሞቅታ ሀሳቤን ተቀበሉት። ሁሉም የእጩይታ ይመስል መለኪያ ውስጥ ያላቸውን መጠጥ በአንድ ትንፋሽ ጭልጥ አደረጉ። ምክንያቱም ይቺ ነገር

የማርገቢያ ዘዴ መሆንን ሁላችንም እናውቃለን። ከዚህ ቀደም ስንት ብለን የውሀ ሽታ ሆኖ ቀርቶአለ! እናም ከደርዘን ሰዎች መካከል ወጥታ የነበረችው አንድ መቶ እንደ አወጣጥ ተመልሳ መግባት ተገደደች።

በምሳሌ ለመጥቀስ ያህል፣ ሀምሳ ሎሚ የተሸከመ ሰው ባይ ላግዝህ ከምለው ይልቅ በእጁ ከሚያንጠለጥለው በአናቱ ላይ ቢሸከመው ይቀለው ነበር። ወይም መሸከሙ ካልቀረ ለምን መቶ አያደርገውም እያልኩ መከራከርን እመርጣለሁ እንጂ እስቲ ላግዝህ? ምን ሲደረግ? የሚገርመው ምሳሌ የወቀሰ ብራቁን፣ የትችት መድፋትን፣ የመፍትሄ ሀሳቡን ያንጣጣዋል። እናም እኔ መፍትሄ ጠቋሚ ነኝ፣ እኔ የተሳሳቱትን አራሚ ነኝ። በተገኘው መድረክ ሁሉ ወግ የምጠርቅ ከሰራው ቦታ ለመገኘት ግን ያልቻልኩ የመፍትሄው አካል የመሆን አቅም ያነሰኝ ልፍስፍስ ያልኩ ፍጡር ነኝ ቢቃ!! ተግተው የአቅማቸውን እንሥራ የሚሉትም ለኔ ወቀሳና ክስ መልስ ሲያዘጋጁ ጊዜው ይባክናል።

እንዲያው የሚገርመኝ አንድ ሰው ቢላ ይዞ አንገቴን መገዝገዝ ቢጀምር ቻይና እንዲህ ያለ ቢላ ባታመርት ኖሮ ስቃይ አይበዛም ነበር እል እንደሆነ እንጂ ለመንፈራገጥ እንኳ መሞከራን እንጃ። ምክንያት መፈለግ ለምድብኛላ። ይህ እውነት ባይሆን ወያኔ እንዲህ ባላፊዘብኝ ነበር። ታዲያ ለኔ ለተሸናፊው ዲሞክራሲ፣ ነጻነትና አገር ስለምን ሊኖረኝ ይገባል? በማን መስዋዕትነት? በማን ትግል? በማን ደም? በነሽብሬ? በጨቅላዎቹ? በነብርቱ በነቴዲ ነው ወይስ በአረጋውያኑ? ሽብር ተመችቶኝ፣ ስድብ አበረታቶኝ፣ ውርደት ማዕረግ ሆኖልኝ ሳላፍር፣ ሳልሸማቀቅ፣ ሳልቆጣና ቢቃ! ሳልል የባሰ አታምጣ እያልኩ የሸከም ጫንቃዬን እያደነደንኩ የምኖር ከሆነ፣ ለእኔና አንድ እኔ ላሉቱ ነጻነት፣ ፍትህ፣ ዲሞክራሲና አገር ሊኖረን እንዴት ይቻላል?

አሁን እንዲያው ወያኔ ኢትዮጵያን ቢሸረከቅታት፣ ቢቀረዳድዳት ማን ከልክሎት? ቢሻው ለቻይና ቢሸጣት፣ ለአረብ ቢመጸውታት ወይ ለሕንድ ቢቸረቸራት ከቢጤዎቹ ጋር ሰብሰብ ብለን ዋጋው አነሰ በዛ እያልኩ ከማውራትና ማን ቢዝ ይሻል እንደነበር ከማስረዳት እልፍ እል ይሆን? እንኳን አገራን እኔን እራሴን ታላቅ ቅናሽ የሚል ለጥፎብኝ ቢሸጠኝ ገዢ ፍላጋ እቁለጨለጭ እንደሁ እንጂ ሌላ ማድረግ የምችል አይመስለኝም። ከአደጋ በእጅጉ እርቁ በነጻነት እየኖርኩ ነጻነት ለተጠሙ ወገኖቹ ምንም ማድረግ ከተሳካኝ ለጥፋት ፈርጄባቸዋለሁ ወይም አንድ የጎደለኝ ነገር አለ። አይመስላችሁም? ታዲያ እንደ እኔ ላለ ዲሞክራሲ፣ ነጻነት ብሎም አገር ስለምን ይገቡኛል?

ዳኛቸው ቢያድግልኝ
biyadegelgne@hotmail.com